

Беларусь,
твой народ
гаракаецца
Залатым, а
ясная дзень!
М. Багдановіч.

<http://haradok.belarda.org> - сайт нашага рэгіёна

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

ДА ЛЕНІНА З ВЯНКАМІ

Сваім першым правадыром савецкай дзяржавы шумілінскае кіраўніцтва, без сумневу, лічыць бальшавіцкага дыктара Уладзіміра Леніна. Яны і сёння жывуць паводле камуністычнага “вучэння”. І кожны год 7 лістапада выказваюць удзячнасць камуністам менавіта за створаную імі дзяржаву “сацыяльна справядлівай сістэмы”.

Беларусь бадай што, засталася адзінай краінай на постсавецкай прасторы, якая адзначае дзень кастрычніцкага перавароту на дзяржаўным узроўні. Цяперашні рэжым і праўладная левая сіла Беларусі па-ранейшаму займаюць непрымірумую пазіцыю. Паводле іх догмаў выходзіць, што бальшавікі пасля рэвалюцыі далі зямлю сялянам, працу рабочым і мір народам.

Напярэдадні сваёй святочнай даты на цэнтральнай плошчы у Шуміліне сабралася невялікая купка людзей. Прадстаўнікі раённай адміністрацыі разам з пенсіянерамі правялі невялікі мітынг, на якім выступіў намеснік старшыні райвыканкама А. Зайцаў. У прыватнасці, ён адзначыў, што дзякуючы кастрычніцкім дням 1917 года “каваўся фундамент у абароне Масквы і перамогі над фашызмам”. Ад імя кіраўніцтва раёна ўсіх ветэранаў вайны і працы павіншавала з 94 гадавінай Кастрычніцкай рэвалюцыі старшыня райсавета Ірына Новікава. Пасля мітыngu яго ўдзельнікаў чакаў святочны канцэрт у раённым Доме культуры, дзе самадзейныя артысты далі рэтра-канцэрт “Песня застаецца з чалавекам”.

Гаварылі шумілінскія чыноўнікі і пра тое, які вынік дала Кастрычніцкая рэвалюцыя для нашай краіны. Так, Ірына Новікава адзначыла, што яркая гістарычная дата – Кастрычнік 1917 года – гэта ёсць “вялікія заваяванні нашых бацькоў і дзядоў”, якія патрэбна шанаваць.

Прыкра і вельмі непрыемна чуць такую лухту ад кіраўнікоў выканаўчай ула-

ды ў эпоху свабоднага доступу шматлікіх крыніц масвай інфармацыі. У якім стагоддзі яны жывуць? Нават у афіцыйных савецкіх падручніках пісалася, якія “заваяванні” беларускаму народу прынесла ліхалецце грамадзянскай вайны, пачатак якой паклаў кастрычнік 1917 года. У Беларускай савецкай энцыклапедыі (выдадзена ў 12 тамах у Мінску 1969-1975 г.) ужо былі надрукаваны звесткі пра масавае вынішчэнне бальшавікамі лепшых прадстаўнікоў беларускага народу. Паводле афіцыйных дадзеных, у Беларусі было забіта карнікамі НКВД звыш 600 тысяч рабочых і сялян, 40 наркомаў, 179 вышэйшых кіраўнікоў савецкага апарату, 1 акадэмік, 25 навукоўцаў, 41 выкладчык ВУНУ, 460 літаратараў, паэтаў і пісьменнікаў. Трагічна абарвалі сваё жыццё і стваральнікі БССР – прадстаўнікі савецкага ўраду Зміцер Жылуновіч (Цішка Гартны) і Аляксандр Чарвякоў. Насамрэч у 1918 годзе была знішчана сапраўдная народная ўлада – карнымі атрадамі расейскіх бальшавікоў быў здзейснены гвалтоўны разгон Першага Усебеларускага з’езду. Гэта была ліквідацыя БНР – Беларускай Народнай Рэспублікі. Кастрычніцкі пераварот прывёў да ўлады партыю, якая здрадзіла нашаму народу. Дастаткова прыгадаць ганебны Брэсцкі мір (сакавік 1918 г.), падчас якога бальшавікі (па інцыятыве і настаяння Леніна) перадалі нямецкім акупантам 2/3 беларускай зямлі.

Адмаўленне фактаў бальшавіцкага тэрору зневажае мільёны беларусаў, а сама наяўнасць помнікаў дыктатару Леніну

з’яўляецца вялікім цынізмам і зневажаннем гістарычнай памяці. Святкаванне кастрычніцкага перавароту ганьбіць нашу краіну на ўвесь свет і прыносіць велізарныя страты цэламу народу. І тыя кіраўнікі, якія гэтага не разумеюць, ніколі не стануць на шлях цывілізаванага развіцця.

Само жыццё падказвае, што былыя камуністы і асабліва іх цяперашнія нашчадкі даўно павінны быць адпраўлены на звалку гісторыі. Раніцай 7 лістапада на плошчы Незалежнасці ў Мінску сабраліся каля ста прыхільнікаў Камуністычнай партыі Беларусі (КПБ). Яны ўсклалі кветкі да помніка Леніну ў гонар 94-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. Акцыя доўжылася 15 звілін. Прышло ўсяго каля сотні чалавек з двухмільённага горада? І гэта ў той час, калі дзень 7 лістапада афіцыйна аб’яўлены выхадным у гонар дзяржаўнага свята!

Шанаванне дзеючымі ўладамі помнікаў расейскім камуністычным дыктатарам і адсутнасць спробаў вырашыць гэта пытанне цывілізаваным шляхам, стварае глебу для грамадскага напружання. Прыкладам вырашэння пытання помнікаў савецкай эпохі могуць служыць суседнія дэмакратычныя краіны. У Літве, напрыклад, усе камуністычныя ідалы звезены з гарадоў у асобнае месца, дзе створаны музей савецкай акупацыі. Ці не наспеў час нашым чыноўнікам, мякка кажучы, трапляць у няёмкую сітуацыю каля помніка крываваму кат? Вянок з калючага дроту яму на шыю.

Аляксандр Шчамлёў.

КУЛЬТУРНАЯ ПАДЗЕЯ

Алег Салтук сустрэўся з землякамі

На Шуміліншчыну ў госці да сваіх землякоў зноў завітаў вядомы паэт Алег Уладзіміравіч Салтук. Сустрэча з моладдзю праходзіла ў памяшканні Кардонскай сельскай бібліятэкі.

Паэт выступіў перад вучнямі старэйшых класаў і мясцовымі аматарамі паэзіі. У нашым раёне яго добра ведаюць, многія чытачы знаёмы з яго творчасцю. На сустрэчы з чытачамі Алег Уладзіміравіч успамінаў сваё дзяцінства і пачатак юнацтва, якое прайшло на радзіме маці. Ён нарадзіўся ў вёсцы Рыжэнькі ў сям’і патамных хлебарабаў.

Прысутныя пачулі расповед аб тым, як пачыналася творчая дзейнасць паэта, сказаная ў дзесяці паэтычных кніжках, у сотнях артыкулаў, надрукаваных на старонках розных газет. Як натхняюць да творчасці незабыўныя краявіды, любя сэрцу мясціны, дзе помніцца ўсё да маленькай пясчынкі.

Падзяліліся на сустрэчы сваімі успамінамі і землякі паэта, яго родныя. Паэта прыемна здзівіла выстава, прысвечаная яго юбілею – сёлета Алег Салтуку, ганароваму грамадзяніну Шуміліна споўнілася 65 гадоў. Паэт у росквіце сваіх паэтычных сіл. Сведчанне таму – нядаўні выхад новай ягонай кніжкі вершаў і паэм “Дзве зары”. Яго журналісцкая праца адзначана “Залатым пером”.

Напрыканцы мерапрыемства адбыўся невялікі канцэрт, на якім самадзейныя артысты выканалі любімыя песні.

Алесь Прыбярэжны.

“СВІТАНАК” У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html>, што у каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АБ’ЯВА

• Каб атрымаць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце **бесплатную падпіску**. Калі не жадаеце атрымаць газету, то таксама патэлефануйце.

• Рэдакцыя «Світанка» змяшчае **бесплатныя абвесткі чытачоў** выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.

• Калі парушаны **вашы правы** спажываца, працаўніка, то даем **эфектыўныя парады** па абароне **права і пошуку бясплатных юрыстаў**. Звяртайцеся на адрас газеты «Світанка».

• Рэдакцыя **запрашае да супрацоўніцтва** **неабыякавых грамадзян**. **Ваши навіны, паведамленні – наша падзяка. Словам, сувенірам.**

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

З наступленнем халадоў попыт на дровы значна павялічыўся. Здавалася б, руплівыя гаспадары павінны былі загадзя нарыхтаваць паліва яшчэ сёлетняй вясною ў сакавіку-красавіку. Хочаш гатовыя дровы? Калі ласка – плаці грошы і прывязуць. Аднак далёка не ўсё залежыць ад спажываўцаў.

Сітуацыя з палівам настолькі напружаная, што пытанне нарыхтоўкі дроў разглядалася на пасяджэнні райсавета, якое праводзіла старшыня Ірына Новікава. Справаздачу перад дэпутатамі рабіў дырэктар райпаліўзбыту Уладзімір Кійко. Найбольшая колькасць нявырашаных пытанняў тычыцца несвоечасовага забяспячэння жыхароў раёна палівам – брыкетам або дровамі.

Па-першае, з-за ўзрослых цэн на паліва, у тым ліку і на дровы, узніклі фінансавыя праблемы. Запланаваных сродкаў з раённага бюджэту на рахунак райпаліўзбыту паступіла 312, 5 мільёна рублёў. На датацыю кошту паліва насельніцтву гэтага раёна недастаткова. Па-другое, у Шумілінскім філіяле абласнога ўнітарнага прадпрыемства “Віцебскаблпаліў” утварылася вялікая чарга на забяспячэнню насельніцтва палівам – каля 700 чалавек.

Ды і цэны на паліва нават з датацыяй у гэтай арганізацыі высокія. Так, адзін кубаметр дроў двухмятровымі хлыстамі ўжо

каштуе 40 тысяч рублёў. За кожны кіламетр дастаўкі ў адзін бок трэба заплаціць 4 тысячы рублёў. Зыходзячы з нормы на адно домаўладанне (4,5 кубаметраў) машына дроў абыйдзеца гаспадару ад 350 да 400 тысяч рублёў.

За дзевяць месяцаў бягучага года райпаліўзбыт рэалізаваў 2458 кубаметраў дроў для 469 домаўладанняў па фіксаваных цэнах. У тым ліку толькі 20 кубоў па свабодных цэнах. І хаця чарга вялікая, але дровы па свабодных цэнах людзі ўпарта не бяруць, бо надта дорага.

На пасяджэнні прэзідыума райсавета былі нараканні ў адрас кіраўніцтва лясгасу (дырэктар І. Папок). Лясгас не выканаў дагавор на пастаўку дроў райпаліўзбыту. На сённяшні дзень для адпраўкі спажываўцаў ляжыць 40 кубоў драўніны. Калі справа такімі тэмпамі пойдзе далей, дык чарга на дровы вырасце яшчэ больш.

Але ж дровы – гэта нявыгадная справа для лясгасу, якая акрамя стратаў нічога не дае. Асноўны накірунак дзейнасці прадпрыемства – нарыхтоўка

дзелавай драўніны на экспарт. Тым не менш, у лесе засталася 13 тысяч кубічных метраў дроў. Але тут зноў паўстаюць праблемы: дровы ляжаць у цяжкадаступных месцах, акрамя таго, для іх вывазу не хапае адзінак тэхнікі.

І нарэшце, ёсць надзея на апошні варыянт – саманарыхтоўка, гэта значыць уласнымі сіламі. Чалавек бярэ пілу і сякеру, ідзе ў лес, сам спілоўвае дровы, якія пакажа ляснік, і потым самастойна дастаўляе іх дамоў. Так некалі нашы дзяды рабілі. Аднак цяпер прынцыпы саманарыхтоўкі крыху іншыя. Дзялянку прыватнаму нарыхтоўшчыку могуць выдзеліць не заўсёды паблізу той вёскі, каля якой ён жыве. Пры гэтым спажывец павінен сам прыводзіць дзялянку ў парадак. Праўда, тут ёсць адна негалоўная акалічнасць. Згодна з правіламі бяспекі, работы ў лесе, валка дрэў дазваляецца толькі людзям, якія маюць для гэтага спецыяльны допуск – вальшчыкі, работнікі лясной аховы. Усе іншыя аперацыі па нарыхтоўцы дроў: раскрыжоўка, зсяканне голя, складзіраванне ў раўметры,

уборка тэрыторыі і дастаўка да дому праводзяцца самім заказчыкам. Такім чынам ужо нарыхтавана 8 тысяч кубоў дроў.

Але аднаго жадання займацца саманарыхтоўкай недастаткова. Не ў кожнага ёсць свой трактар ці конь. Само сабой, што на спілоўку калодак больш за 30 см патрэбна прафесійная бензапіла. Вёска імкліва старэе, адпаведна скарачаецца колькасць працаздольнага насельніцтва. Што рабіць тым, якія не маюць магчымасці самастойна выехаць у лясныя масівы? Дровы можна заказаць праз сельсавет пры ўмове, калі ў бліжэйшым лесе ёсць нарыхтаваныя дровы і ўжо папіленыя на цуркі. Але ў гэтым выпадку кошт пяці кубічных метраў складзе каля 600 тысяч рублёў, не кажучы ўжо пра свабодную цану. У сувязі з гэтым прэзідыум райсавета зацвердзіў рэкамендацыі па ільготах для насельніцтва на 2012 год. Але хто дасць гарантыю, што на пачатку наступнага года цэны зноў не падскочуць удвая, а ў бюджэце хопіць сродкаў?

Алесь Шумскі.

У ЦЭНТРЫ УВАГІ

Нелегітымная ўлада – асноўная прычына росту злачыннасці

На чарговым пасяджэнні Шумілінскага райвыканкама былі ўзняты праблемы барацьбы з карупцыяй і злачыннасцю. Нягледзячы на прынятыя меры, у раёне па-ранейшаму назіраецца ўстойлівы рост злачыннасці.

Паводле пракурора раёна Я. Гуляева, з пачатку года ў нашым раёне афіцыйна зарэгістраваны рост злачыннасці – здзейснены 253 злачынствы (супраць 230 у мінулым годзе). Па лініі крымінальнага вышуку колькасць злачынстваў узрасла са 167 у мінулым годзе да 179 у бягучым годзе.

У большасці выпадкаў рост злачыннасці па лініі крымінальнага вышуку адбыўся з-за павелічэння колькасці крадзяжоў. У мінулым годзе іх было зафіксавана 128 выпадкаў, а сёлета ўжо 143. Пагатоў, эканамічная абстаноўка ніяк не спрыяе змяншэнню колькасці дробных крадзяжоў. Даволі нізкі ўзровень працоўнай дысцыпліны, недастатковыя меры па прафілактыцы правапарушэнняў прыводзяць да безгаспадарчасці. Людзі ў працоўных калектывах не

зацікаўлены ў зберажэнні дзяржаўнай маёмасці. А калі яшчэ працаўнікі і п'юць на рабочым месцы, тады аб якой адказнасці суб'ектаў гаспадарання да сваёй маёмасці можа ісці гаворка?

Не суцяшае і станючая тэндэнцыя да змяншэння гэтак званых карупцыйных злачынстваў. Хаця такіх злачынстваў паменела утроя, аднак нанесены матэрыяльны ўрон у памеры 37,5 мільёна рублёў. На думку пракурора Я. Гуляева ёсць недахопы ў рабоце групы па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю РАУС. Разам з тым іншыя адпаведныя службы раёна праводзяць недастаткова зладжаную і эфектыўную работу па папярэджанню карупцыі.

Праўда, трэба дадаць належае калектыву шумілінскай міліцыі. За апошнія дзесяць месяцаў не дапушча-

на забойстваў, а колькасць асабліва цяжкіх злачынстваў знізілася з 17 да 9.

У найбольш агульным сэнсе карупцыю можна вызначыць як выкарыстанне службовай асобай свайго становішча ў мэтах атрымання асабістай выгады. Несумненна, карупцыя падрывае давер народа да ўлады, дыскрэдытуе дзяржаўныя органы, падрывае рыначныя мезанізмы сумленай канкурэнцыі ў эканоміцы.

Аднак барацьба з карупцыяй і злачыннасцю можа быць эфектыўнай у тым выпадку, калі захоўваецца прынцып непазбежнасці пакарання. На жаль, гэта немагчыма пры таталітарным рэжыме, у багнэ якога апынулася наша краіна. Калі няма дэмакратызацыі, ва ўладзе дзесяцігоддзямі пануюць адны і тыя ж кіраўнікі, якія яшчэ і самі сябе прызна-

чаюць, чыноўнікаў вельмі цяжка прыцягнуць да адказнасці. Прынамсі, і міліцыя, і пракуратура, і суд не будуць незалежнымі, не змогуць у сваёй дзейнасці прытрымлівацца законаў. Закон будзе падменены гэтак званым “тэлефонным правам”.

Адзіны выхад – гэта калі ўладу будзе кантраляваць грамадзянская супольнасць, незалежныя медыі, мясцовыя дэпутаты. Калі выбаршчыкі будуць мець права выбіраць сабе прадстаўнікоў выканаўчай улады на альтэрнатыўнай аснове адзін раз у чатыры гады, то кіраўнік будзе несці адказнасць перад народам. Пачнецца канкурэнцыя сярод кандыдатаў на дзяржаўную пасаду, што прывядзе да абнаўлення кіраўнічых кадраў. А пакуль гэтага няма, карупцыянеры адчуваюць сябе ў камфортных умовах.

Алесь Шумскі.

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

ЗНІШЧАНАЯ ПРЫГАЖОСЦЬ

Напэўна, не знойдзеш у райцэнтры чалавека, які б быў раўнадушным да яго ўтульнасці, прыгажосці. На жаль, знаходзяцца і такія, якім падабаецца ірваць кветкі, таптаць клумбы, ламаць агароджы. Ужо ў каторы раз у гарадскім парку здарыліся выпадкі вандалізму.

Не сакрэт, што нашы людзі яшчэ не навучыліся цаніць працу іншых. Нярэдка можна заўважыць, як на вуліцах Шуміліна, нягледзячы на абсталюваныя пешаходныя пераходы, некаторыя шыбуюць прама праз газоны, кустарнікавыя насаджэнні, іншы раз па кветках. Нібыта яны атрымліваюць задавальненне ад таго, што псуюць настрой людзям і надаюць лішнюю працу і без таго перагружаным работнікам камунальнай службы.

Напрыканцы кастрычніка шумілінскія камунальнікі чарговы раз праводзілі работы па аднаўленню гарадскога парку. А рабо-

ты было нямала – невядомыя, верагодна падлеткі зноў перавярнулі персанажы казначных жывёлін і скінулі ў вадаём. Нават не паляніліся выбіць некалькі секцый новай агароджы, збудаванай з цэменту па вуліцы Сіпка. Між іншым, цяпер матэрыяльныя страты і выдаткі на рамонт цяжарам лягуць на плечы падаткаапладельшчыкаў усяго раёна.

Міліцыя пакуль што зламасынікаў не знайшла, як няма і сведкаў ганебных учынкаў. Але не можа быць, што іх ніхто не бачыў. Вядома, што адна міліцыя з

правапарушальнікамі грамадскага парадку не справіцца, калі грамадзяне не будуць дапамагаць. Бо гэта ў нашых агульных інтарэсах: выяўляць тых, хто перашкаджае нармальна жыць і працаваць законапаслухмяным людзям.

Асабліва хацелася б, каб людзі цанілі ўсё тое, што робіцца ў раёне для іх жа ўтульнасці, прыгажосці роднага краю. Ніхто не павінен быць раўнадушным, калі з такой зайздроснай рэгулярнасцю ў асобных месцах знішчаецца дэкаратыўная агароджа.

С. Горкі.

НАЦЫЯНАЛЬНАЕ ВОЙСКА

ШУМІЛІНСКІХ ХЛОПЦАЎ ЗБІРАЛІ Ў ВОЙСКА

Мерапрыемства, прысвечанае чарговаму восеньскаму прызыву на тэрміновую вайсковую службу, урачыста праходзіла ў раённым Доме культуры. У зале сядзела 40 юнакоў, якія атрымалі позвы з райваенкамата.

Па традыцыі, адкрыў Дзень прызыўніка намеснік старшыні райвыканкама Аляксандр Зайцаў. У невялікай прамове ён раскажаў, чаму вучаць маладых людзей у войску, што яны павінны быць гатовымі да пэўных складанасцей, якія толькі загартуюць, навучаць не пасваць перад жыццём і яго праблемамі.

З гонарам прайсці загартоўку арміяй пажадала прызыўнікам

намеснік ваеннага камісара Н. Жандарава. Поспех у службе залежыць ад кожнага, трэба не губляць аптымізм, стрымліваць эмоцыі, гэта дапаможа хутчэй асвоіцца ў новых умовах, атрымаць ваенную спецыяльнасць. А сярод пажаданняў матуль — дастойна прадстаўляць Шуміліншчыну, знайсці надзейных сяброў, з гонарам выканаць грамадзянскі абавязак, не забываць пра родны дом і бацькоў.

Напэўна кожны прызыўнік хацеў, каб і яго матуля атрымала падзячнае пісьмо ў канверце з армейскім штампам.

Працягам урачыстасцей стала шэсце да брацкіх могілак. Прызыўнікі ўсклалі кветкі да помніка загінуўшым воінам, партызанам і мірным жыхарам у гарадскім скверы.

Хто ж атрымаў позвы на тэрміновую службу ў беларускую армію? Пераважная боль-

шасць навабранцаў – учарашнія выпускнікі сярэдніх школ раёна і прафесійна-тэхнічных вучылішчаў. Прызыўнікі будуць служыць у самых розных вайсковых часцях Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь – танкавых, дэсантных, пагранічных, унутраных. Будзем спадзявацца, што нашы маладыя людзі стануць сапраўднымі салдатамі, не пасаромяць сваіх землякоў.

Алесь Прыбярэжны.

НАША СПАДЧЫНА

МІШНЕВІЧЫ–КРАЙ НАРОДНЫХ МАЙСТРОЎ

Пераемнасць лепшых узораў народнай творчасці – менавіта такую задачу ставяць перад сабой народныя ўмельцы. Як сёння захоўваюцца і адраджаюцца народныя рамёствы ў розных кутках раёна?

Яркі прыклад – вёска Мішневічы, дзе беражліва і з павагай ставяцца да старадаўніх нацыянальных традыцый. Бадай што, ніводная выстава на раённым узроўні не праходзіць без удзелу мішневіцкіх майстроў. Клуб народных майстроў быў створаны дзесяць гадоў таму, калі паступова стаў фарміравацца творчы калектыў. Цяпер калектыў налічвае 15 чалавек, але надта творчы, захоплены сваёю працаю.

Жанчыны займаюцца вышываннем, вязаннем, пры гэтым не маюць мастацкую адукацыю вышывальшчыц ці каруначніц. Навыкі гэтай карпатлівай працы перадаюцца з пакалення ў пакаленне. Пра словах самай старэйшай (за 80 год) майстрыхі Евы Віднікевіч, яе маці была прафесійнай ткачыхай. Менавіта ад яе Ева Мікітаўна пераняла вопыт і любоў да народных рамёстваў і атрымала ў спадчыну ткацкі станок.

У тыя далёкія часы дзяўчаты хадзілі па вёсцы з кудзелямі, – гэта была даволі распаўсюджаная з’ява. Жанчыны па чарзе сабіраліся то ў адной хатцы, то ў другой і пралі, вышывалі, ткалі. Раней ткалі ўсё – прасціны, ручнікі, адзенне. У асноўным прыходзілі разам са сваімі дзецымі. Так атрымоўвалася, што тэхналогіі заўсёды развіваліся і перадаваліся малодшаму пакаленню.

І зараз сярод членаў клуба народных майстроў нямала моладзі, асабліва захапляюцца народным рамствам школьніцы. Дзеці любяць ствараць сваімі рукамі прыгажосць, ды і вывучаць узоры вельмі цікава, бо гэта своеасабліва азбука, кожны арнамент нешта ды значыць.

Кожны член клуба знайшоў сабе справу па душы. Як, напрыклад, Вольга Зуёва, якая захапляецца разьбой па дрэву. Валерый Дарафееў займаецца вырабам драўляных лыжачак і лапатчак. У Антаніны Івановай любімая справа – вышыўка.

У Мішневіцкім клубе адкрыта выстава вырабаў народнай творчасці. Тут назапашана багата матэрыялу. Наведвальнікі могуць пабачыць цэлую калекцыю вышывана, розных падзелак з дрэва, яркія і каларытныя ткацкія вырабы. Дарэчы, вырабы, выкананыя ўмелымі рукамі старэйшай майстрыхі Евы Віднікевіч былі прадстаўлены на абласным свяце нацыянальнай культуры ў Міёрах. Калекцыя з пакрывалаў, саматканых ручнікоў і прасцін была адзначана дыпламам ў намінацыі “Захаваанне народных традыцый”. Па ўсяму бачна, што і на Шуміліншчыне, якое традыцыйнае рамяство не возьмеш – яно пачынае актыўна вяртацца з небыцця і ўключацца ў сучасныя культурныя працэсы.

Алесь Прыбярэжны.

НАША ГІСТОРЫЯ

ЗВЕСТКА З МІНУЛАГА

Праўдзівы лёс яшчэ аднаго салдата стаў нагодай для грамадзянскай паніхіды ў Амбросавічах. Яго лічылі прапаўшым без вестак 70 гадоў. І вось нарэшце з Германіі прыйшла гэта апошняя вестка той далёкай вайны.

Гэта гісторыя пачалася ў 1941 годзе, калі ўраджэнец вёскі Непароты Іван Іванавіч Кібісаў адразу пасля тэрміновай службы быў прызваны на фронт. Пад Вязьмай трапіў у акружэнне –на гэтым звесткі пра салдата абрываюцца. Доўгі час пошукамі сына займалася яго маці

Агаф’я Трыфанаўна. Бясконцыя перапіскі і запіты ў архівы станючых вынікаў не далі. Да канца свайго жыцця ёй так і не удалося дакладна ўстанавіць абставіны яго знікнення. Сямейную справу ў пошуках блізкага чалавека працягнула пляменніца І. Кібісавы

– Наталля Кулакевіч. Супрацоўнікі Гарадоцкага і Шумілінскага райвыканкамаў, дырэктар праваслаўнага духоўнага цэнтра В. Ільін сабралі і даследавалі шмат матэрыялаў. Даслалі некалькі запытаў у Германію. З архіваў Германіі прыйшлі дакументы: карты, схе-

мы і фотаздымкі. Як высветлілася, Іван Кібісаў памёр ў канцэнтрацыйным лагеры і пахаваны ў Германіі каля горада Везуве. У грамадзянскай паніхідзе, якая адбылася ў Амбросавічах, прынялі ўдзел мясцовыя жыхары, настаўнікі і вучні мясцовай сярэдняй шко-

лы, вернікі. Яшчэ ў 1974 годзе тут быў адкрыты помнік воінам-землякам. Цяпер на мемарыяльнай пліце было ўвекавечана прозвішча Івана Кібісавы з вёскі Непароты. Увогуле на тэрыторыі Шумілінскага раёна пахавана 10267 чалавек, якія загінулі на вайне, з іх 2217 чалавек – не-

вядомыя. Таму вядуцца пошукі, удакладняюцца лёсы прапаўшых без вестак і імёны загінуўшых. За апошнія пяць гадоў адноўлены 341 прозвішча савецкіх салдат і партызан. Прынята лічыць, што вайна не скончыцца, пакуль не пахаваны яе апошні салдат або ахвяра. **У. Амбросыў.**

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

САЎМІН “ЧВАРТАВАЦЬ” НЕЛЬГА ПАМІЛАВАЦЬ

КОСКУ Ё ГЭТЫМ СКАЗЕ НЕЎЗАБАВЕ ПАВІНЕН ПАСТАВІЦЬ АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА. ВОСЬ ТОЛЬКІ ДЗЕ Ё ЯНА НЕ ЎСТАЛЯВАЛАСЯ, НАЎРАД ЦІ ГАЛОЎНАКАМАНДУЮЧАМУ СТАНЕ ЛЯГЧЭЙ. НЕ ГАВОРАЧЫ ПРА ШЫРОКІЯ НАРОДНЫЯ МАСЫ.

Прыходзіць у крамы, як у музеі

На пасяджэнні Савета Міністраў 8 лістапада Міхаіл Мясніковіч паспрабаваў даказаць памочніку прэзідэнта Сяргею Ткачову, што эмісійнае фінансаванне дзяржпраграм наносіць наймацнейшы ўдар па эканоміцы краіны. Крыху раней віцэ-прэм’ер Сяргей Румас прызнаў «перабор з аказаннем дзяржпадтрымкі» і раскрытыкаваў ранейшы шлях пампавання грошай у будаўніцтва, з-за якога «ўся краіна за жыллё заплаціла дэвальвацыі», а інфляцыю ў Беларусі назваў ні больш ні менш як ганьбай для ўрада.

Зваротная рэакцыя з раскрытыкаванага боку не прымусіла сябе чакаць. Ужо ў сераду на нарадзе па пытаннях распараджэння дзяржмаёмасцю Аляксандр Лукашэнка выказаў незадаволенасць рашэннямі ўрада, які, па меркаванні кіраўніка дзяржавы, «значна са-ступае ранейшаму», і прадрок, што без павышэння заробкаў (чытай — працягу эмісіі) большая частка насельніцтва будзе прыходзіць у

крамы, як у музеі — «паглядзець на рынкавую эканоміку Мясніковіча—Румаса».

Уласна кажучы, са спробы адкрыта прызнаць памылковасць ранейшых рашэнняў і, пакуль яшчэ не надта позна (калі?), абраць іншы шлях вырашэння эканамічных праблем, атрымалася ці то гульня ў сапсаваны тэлефон, ці то завочная палеміка ў стылі «хто за каго дурнейшы». Урад даводзіць памочніку прэзідэнта Сяргею Ткачову, што трэба змяняць тэмпы росту ВУП, у некалькі разоў зніжаць эмісію і як мінімум утрая (12 трыльёнаў рублёў супраць запрошаных 36 трыльёнаў) скараціць фінансаванне дзяржпраграм, а прэзідэнт абвясчае, што апошнія прапановы ўрада «ідуць супраць рашэнняў Усебеларускага народнага сходу, што ўжо недапушчальна».

Безумоўна, у нас кожны другі, калі не першы, выдатна разбіраецца ў эканоміцы, і нават у звычайных кухонных баталіях нараджаюцца такія стратэгіі, што любы прафесар пазайздросціць. А ўжо калі гаворка ідзе пра цэлы ўсебеларускі сход, то ён ужо дакладна ведае, чаго хоча

народ.

І ўсё ж, вобразна кажучы, зазвычай доктар лепш за пацыента ведае, чым і як лячыць яго хваробу. Безумоўна, калі гэта адукаваны і кваліфікаваны ўрач...

У адказ на крытыку члены ўрада атрымалі ад першай асобы Беларусі абяцанне, якое больш падобнае на самую сапраўдную пагрозу: «мы прааналізуем у Адміністрацыі ўсю вашу працу — публічную, непублічную — і потым дамо вам ацэнку». Адразу папаўзлі чуткі, што за сваё выступленне Міхаіл Мясніковіч паплаціцца пасадай прэм’ер-міністра. Другая частка назіральнікаў, аднак, лічыць падзеі апошніх дзён не больш як старанна змадэляваным адміністратыўнымі ідэалагамі піяр-ходам і ніякіх перамен да лепшага, у тым ліку эканамічных, не чакае.

Як мінімум стагнацыя

Былы міністр сельскай гаспадаркі РБ Васіль Лявонаў, які ў свой час дабіваўся рыначных пераўтварэнняў у эканоміцы, але патрапіў на 3 гады ў турму, прызнаецца, што за пікіроўкай урада і

Адміністрацыі асабліва пільна не сачыў, аднак, па вялікім рахунку, згодны з дзеючым прэм’ерам.

— Мясніковіч ведае, што гаворыць, — кажа Лявонаў. — Я даўно ведаю яго і паважаю як прафесіянала, чалавека дзелавага і кваліфікаванага. А вось хто такі Ткачоў? Дзе ў Канстытуцыі сказана, што дарадца прэзідэнта мае права публічна ўказваць і даводзіць ураду што б то ні было? Мясніковіч, на маю думку, яшчэ вельмі мякка адрэагаваў на заяўкі Ткачова. Я, напэўна, увогуле выправіў бы памочніка прэч. Але, у прынцыпе, ніводны з іх усё адно нічога ў дадзенай сітуацыі не вырашае, рашэнне сучэльна залежыць вядома ад каго.

— Як вы лічыце, калі трэба было б выключыць друкарскі станок і згарнуць дзяржаўныя датацыі, каб не дапусціць таго ўзроўню інфляцыі, які мы маем сёння?

— Гэта не трэба было рабіць з самага пачатку. Але тэрмінова згортаць усю гэтую лавачку неабходна было пасля выбараў, калі людзі страцілі давер да заяў улады і пайшлі ў тыя абменнікі па грошы. Нічога зроблена не было, як, зрэш-

ты, не зроблена і на бягучы момант, бо друкарскі станок — гэта толькі адно пытанне з вялікага кола. Што будзе далей? Ці дасягне курс долара 22 тысяч рублёў, як гэта прагназуе ўрад? Ці перавысіць гэтую лічбу? Цяжка прадказаць. Як мінімум, нас чакае стагнацыя, а потым, магчыма, і поўны калапс эканомікі. Асабіста я нічога станюўчага не чакаю, паколькі агульны курс не мяняецца, а правадор, відавочна, не зусім адэкватна ацэньвае абставіны, у якіх сёння апынуўся ён сам і ўвесь народ.

ДАСЛОЎНА

На апошнім пасяджэнні Савета Міністраў яго кіраўнік Міхаіл Мясніковіч звярнуўся да памочніка прэзідэнта Сяргея Ткачова:

— Вы так актыўна дапамагалі фарміраваць усе праграмы... Цягам апошніх 10–15 гадоў... На 2011 год у планы ў якасці крыніцы фінансавання будаўніцтва 7,5 млн квадратных метраў жылля, малочна-таварных ферм, свінагадоўчых комплексаў і цэлага шэрагу іншых праграм было закладзена... нуль рублёў. Нуль!

Вікторыя ПРАКАПОВІЧ, <http://www.svabodaby.net>

ПАЛІТЫЧНЫ ПЕРАСЛЕД

МОГУЦЬ ДАДАЦЬ АРТЫКУЛ 193.1

КІРАЎНІКУ ПРАВААБАРОНЧАГА ЦЭНТРУ «ВЯСНА» АЛЕСЮ БЯЛЯЦКАМУ НА СУДОВЫМ ПРАЦЭСЕ, ЯКІ ЎЗНАЎЛЯЕЦЦА 16 ЛІСТАПАДА, МОГУЦЬ ВЫСТАВІЦЬ НОВЫЯ АВІНАВАЧАНЬНІ. ПРА ГЭТА 14 ЛІСТАПАДА ЗАЯВІЎ НА ПРЭСАВАЙ КАНФЭРЭНЦЫІ Ў МЕНСКУ ПРАВААБАРОНЦА ЎЛАДЗІМЕР ЛАБКОВІЧ. ЁН ЛІЧЫЦЬ, ШТО ДА ЦЯПЕРАШНІХ АВІНАВАЧАНЬНЯЎ МОГУЦЬ ДАЛУЧЫЦЬ І АРТЫКУЛ 193.1 КРЫМІНАЛЬНАГА КОДЭКСУ.

Артыкул 193.1 прадугледжвае пакараньне за дзейнасьць ад імя афіцыйна не зарэгістраванай у Беларусі грамадзкай арганізацыі. На мінулым паседжаньні ў справе Бяляцкага пракурор папрасіў перапынак, каб сфармуляваць новае авінавачваньне — кажа Ўладзімер Лабковіч: «Абсалютна відавочна, што справа аб ухіленьні ад падаткаў развалілася. Таму мы не выключаем, што дзеля замацаваньня сваёй пазыцыі і рэпрэсіяў супраць Алесь Бяляцкага і «Вясны» яму можа быць прад’яўлена дадатковае авінавачваньне як раз па артыкуле 193.1. Усе экспэрты і назіральнікі, якія прысутнічалі на апошнім судовым паседжаньні, адзначалі — 90 працэнтаў таго, што гаварылася там, тычылася не так званых рахункаў Бяляцкага, а дзейнасьці праваабарончага цэнтру «Вясна».

Аднак наяўнасьць артыкула 193.1 не адпавядае міжнародным прававым стандартам, да якіх далучылася і Беларусь.

Пра гэта гаворыцца ў «Заклучэньні аб адпаведнасьці артыкула 193.1 Крымінальнага кодэксу Рэспублікі Беларусь датычна правоў незарэгістраваных аб’яднаньняў міжнародным стандартам правоў чалавека». Заклучэньне падрыхтавала і прыняла Эўрапейская камісія за дэмакратыю праз права. У гэтым дакумэнце адзначаецца, што такі артыкул «робіць дзейнасьць незарэгістраваных аб’яднаньняў па сутнасьці немагчымай, а значыць, па сутнасьці, абмяжоўвае права на свабоду асацыяцыі».

Уладзімер Глод.

ТАКОЕ “СВЯТА”

БЕЛАРУСАЎ ПАВІНШАВАЛІ З ВЯЛІКІМ І ЖАХЛІВЫМ

СВЯТА КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ ЯШЧЭ БОЛЬШ УНІКАЛЬНЫ, ЧЫМ ЛІТАРА «Ў»: ЁН НАЛЕЖЫЦЬ ТОЛЬКІ БЕЛАРУСАМ. НАВАТ РАСІЯ, ДЗЕ, УЛАСНА, І ПАЛЬНУЛА «АЎРОРА», АД ГЭТАЙ ЧЫРВОНАЙ ДАТЫ АДМОВІЛАСЯ. ТАК ВОСЬ І СВЯТКУЕМ ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ ЭКСТРЭМІСЦКАЙ ГРУПОЎКІ БАЛЬШАВІКОЎ У СУСЕДНІЙ КРАІНЕ.

Вышэйшае кіраўніцтва суха павіншавала суайчыннікаў на-борам казённых слоў. Іронія гісторыі яшчэ і ў тым, што рэвалюцыя для цяперашніх беларускіх уладаў - гэта жах, які ляціць на крылах ночы.

«Арабская вясна» толькі абвастрыла гэтыя фобіі, у чым публіка пераканалася на прыкладзе нядаўніх вучэнняў беларускай тэрытарыяльнай абароны, пераўтвораных у мілітарызцкай шоў.

Вярхоўны галоўнакамандуючы пры гэтым выкрыў заходнікаў у тым, што яны дзень і ноч праводзяць мазгавыя штурмы «з вельмі правакацыйнай парадкам дня: як зрабіць рэвалюцыю ў Беларусі».

Так навошта ж уладам гэта свята з ненавісным словам «рэвалюцыя» у назве?

Рымейк СССР не атрымаўся

«Гэта і на самай справе пацешны парадокс - улада, які праклінае рэвалюцыі, вядзе свой радавод ад ледзь ці не самай татальнай рэвалюцыі ў гісторыі чалавецтва, які праліў рэкі крыві і радыкальна памяннуў векавы ўклад», - адзначыў у інтэрв’ю для Naviny.by палітычны аналітык Юрый Дракаруст.

Зрэшты, дадаў ён, сучасная Беларусь і сапраўды многае успадкоўвае ў той рэвалюцыі. Доля прыватнага сектара ў ВУП тут складае толькі 30%, у той час як ва ўсіх суседніх краінах - больш за 60%. Па словах эксперта, «беларуская эканоміка шмат у чым застаецца адзержажуленаю, сацыялістычнай. І няроўнасць у Беларусі сапраўды меншае, чым у іншых постсавецкіх краінах».

Лукашэнка шчыра стараўся зрабіць нейкі міні-рэмейк СССР, але гэта не атрымалася, адзначыў, у сваю чаргу, эксперт мінскага аналітычнага цэнтру «Стратэгія» Валерый Карбалевіч.

У каментары для Naviny.by палітолаг падкрэсліў: у пачатку праўлення свята Вялікага Кастрычніка сапраўды прыносіў першаму беларускаму прэзідэнту палітычныя дывідэнды. Тады народ настальгаваў па СССР, разгультвалася карта «брацкага яднання» з Расеяй.

Пад гэтую марку аднавілі, злёгка переліцаваў, герб і сцяг БССР. І 7 лістапада зноў зрабіў чырвоным днём календара не хто іншы, як Лукашэнка ў 1995 годзе (у пачатку 90-х, падчас «разгульту нацыяналістаў», гэтую

чырвоную дату пахерылі).

Але сёння рыторыкай а-ля Вялікі Кастрычнік які ўпаў ніжэй плінтуса рэйтінг не падымеш. Калі ветэранаў Айчыннай хоць жменька засталася, то сучаснікі штурму Зімовага даўно сышлі ў свет іншай. А тых, хто прыйшоў сёння 7 лістапада да помніка Леніну ў Мінску членаў КПБ маладыя людзі закідалі яйкамі.

У пастцы папулізму

Дарэчы, іншыя блізкія да цяперашняй улады палітолагі называлі перамогу Лукашэнкі ў 1994 годзе беларускай рэвалюцыяй. Сапраўды, гэты электаральны выбух мог наменклатуру Кебіча, якую экспансіўны дэпутат з Шклоўскага раёна авінавачваў у адрыве ад народа, карупцыі, мафіёзнай і інш

Але калі гэта была рэвалюцыя, то паралелі з бальшавіцкай гісторыяй можна працягнуць. Ленінцы зрынулі цара пад лозунгам «Улада - народу», аднак потым ператварылі выбары ў фарс. Не знаходзіце аналогій?

Далей: бальшавікі перамаглі пад лозунгам сацыяльнай справядлівасці, але замест выгод камунізму рабацяг чакалі чэргі за эрзац-каўбасой, у той час як функцыянеры шыта-крыта атрымлівалі сервелата ў спецраспределителях.

Цяпер чэргаў няма, але кошты на сервелата для сярэдняга беларуса - адвал башкі. Нават па афіцыйнай статыстыцы інфляцыя з пачатку года падабралася пад 90%. Пры гэтым ёсць падставы падазраваць, што рацыён жыхароў «царскіх сеў» наўрад ці моцна высілілася. Інфляцыйны жа падатак - гэта вам любы эканаміст растлумачыць - плацяць у першую чаргу бедныя. Здуліся, карацей, і беларуская сацыяльная мадэль.

Макраэканамічны прагноз на 2012 год, які цяпер рыхтуе ўрад, «выглядае жорстка і ў значнай ступені разбурае ідэю сацыяльнай дзяржавы», адзначыў Валерый Карбалевіч. І дадаў: зрэшты, гэта пакуль не зацверджана.

Адмыслоўцы не ўпэўнены, што ў будучым годзе ўлада ўтрымаецца ад спакусы падпечатат грашанят, каб злёгка задобрыць масу. Але гэта з фінансава-эканамічнага пункту гледжання - як доза для наркамана. Потым будзе ламаць яшчэ страшней. Фінансісты называюць гэта

раскруткай інфляцыйнай спіралі.

Карацей, «народная ўлада» - у пастцы эканамічнага папулізму.

Бальшавізм жывы

Магчыма, беларускае начальства трымаецца за 7 лістапада яшчэ і таму, што пераканаўчых новых свят не прыдумала. Няма ідэй. Спробы самотужно скляпаў нейкую афіцыйную ідэалогію праваліліся.

Беларусам прапаноўваюць жудасны канцэптуальны вінегрэт. Глядзіце: з аднаго боку, Пуцін і Лукашэнка паўтараюць, што распад СССР - трагедыя. З іншага боку, у віншаванні беларусаў з нагоды цяперашняй даты апяваецца «імкненне народаў да самавызначэння і незалежнасці на роднай зямлі».

Так усё-ткі, крах «саўка» - трагедыя ці доўгачаканы трыумф права народаў на самавызначэнне? А вось як выгадна гэтую хвіліну, так нашы мудрыя правадоры і тлумачаць.

«Мне здаецца, улады проста не ведаюць сёння, што з гэтым рэвалюцыйным святам рабіць», - лічыць Валер Карбалевіч.

Падобна, проста не да ідэалогіі цяпер. Таго і глядзі, казённых прапагандыстаў, спевакоў «беларускай мадэлі» таксама пачнуць закідваць тухлымі яйкамі.

А наогул, рыторыка кіраўніцтва становіцца ўсё больш жорсткай. І дамінуе ўжо не падлашчванне з масамі, а застрашванне. На нядаўніх вучэннях сілавікам аддадзены загад «забыцця такія паняцці, як прыстойна-непрыстойна». Пры тым што і дагэтуль у залішняй цырымоніі іх было цяжка папракнуць.

На думку Карбалевіча, з пункту гледжання інтарэсаў ўтрымання ўлады ўсё лагічна: калі аўтарытарны лідэр становіцца неппулярным, «паслабленне народнай легітымнасці кампенсуецца сілавым кампанентам».

Ды ўжо, зацягніце хто сёння з бадун на вуліцы савецкі казённы хіт «І юны кастрычнік наперадзе» - глядзіш, можна і ў каталажку дагадзіць за заклікі да рэвалюцыі.

У прынцыпе, уся ідэалогія беларускага кіраўніцтва з’яўляецца цяпер да банальнага ўтрыманню ўлады любым коштам. Што, зрэшты, выглядае цалкам па-бальшавіцкай.

Аляксандр Класкоўскі, БелаПАН, naviny.by

Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца пры падтрымцы сяброў.
Распаўсюджваецца бясплатна